

Hof van Beroep te Gent, arrest van 19 november 2003

Vervoersovereenkomst – Aansprakelijkheid vervoerder dan wel afzender – Toepasselijk recht – Artikelen 18.2 en 17.4.c CMR-verdrag – Remmanoeuvre is een in het verkeer normaal te verwachten gebeurtenis – Slechte belading/stuwning door de afzender is oorzaak van de schade

Contrat de transport – Responsabilité du transporteur ou de l'expéditeur – Droit applicable – Articles 18.2 et 17.4.c de la Convention C.M.R. – Une manoeuvre de frein est un événement normal à s'attendre au transport par route – Mauvais chargement/arrimage par l'expéditeur est la cause du dommage

in de zaak van :

1. **(eerste appellante),**
2. **(tweede appellante),**
3. **(derde appellante),**
4. **(vierde appellante),**

hebbende als raadsman mr. Luc Keyzer, advocaat met kantoor te 2000 Antwerpen, De Burburestraat 6-8, alwaar zij woonstkeuze doen,

tegen

1. **(eerste geïntimeerde)**, hebbende als raadsman mr. Patrick Allary, advocaat te 9032 Gent (Wondelgem), Elzeboomstraat 7,
2. **(tweede geïntimeerde)**, hebbende als raadsman mr. Christophe Poppe, advocaat te 9051 Gent (Sint-Denijs-Westrem), P. Van Reysschootlaan 2,

velt het Hof volgend arrest:

Het Hof heeft in openbare terechtzitting de partijen in hun middelen en conclusies gehoord, alsmede de stukken ingezien.

Het hoger beroep tegen het vonnis van de rechtbank van koophandel te Gent, derde kamer, van 26 september 2000, werd ingesteld bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 9 februari 2001. Het is tijdig en regelmatig naar de vorm. Een exploit van betekening ligt niet voor.

I. Voorgaanden.

1. Volgens Cmr-vrachtbrief van 18 september 1998 diende (eerste geïntimeerde) in opdracht van (eerste appellante) een partij staaldraad te vervoeren van Zwevegem naar Bad-Blankenberge

(Duitsland). Het effectief vervoer werd toevertrouwd aan (tweede geïntimeerde). Bij aankomst bleek de lading ontstuwd te zijn, waardoor deze door de bestemming werd geweigerd. De schade werd door de experts van de verzekeraars geraamd op 110.002 frank (= €2.726,88).

Met dagvaarding van 1 september 1999 vorderen (appellanten) de veroordeling van (eerste geïntimeerde) en (tweede geïntimeerde) tot betaling van dit bedrag. (Eerste geïntimeerde vordert vrijwaring van (tweede geïntimeerde), die in conclusies van 17 september 1999, hetzelfde bedrag vordert van (eerste geïntimeerde), omdat zij vrachtgelden heeft ingehouden tot beloop van dit bedrag.

2. De eerste rechter is van oordeel dat geïntimeerden zich terecht beroepen op artikel 17.4.c van het Cmr-verdrag, nu de goederen werden geladen door de afzender en uit niets blijkt dat de ontstuwung het gevolg was van een abnormaal manoeuvre van de vrachtwagen.

De vordering van (appellanten) wordt afgewezen, waardoor de vordering in vrijwaring zonder voorwerp is. De tussenvordering van (tweede geïntimeerde) wordt gegrond verklaard.

3. (Appellanten) menen dat uit de expertises blijkt dat de goederen degelijk waren verpakt en gelasht op de vrachtwagen, zodat de vervoerders zich niet kunnen beroepen op enige ontheffingsgrond. Bovendien menen zij dat (eerste geïntimeerde) haar aansprakelijkheid ter zake heeft erkend.

Op deze gronden hernemen zij hun oorspronkelijke vordering.

4. (Eerste geïntimeerde) besluit tot de afwijzing van het hoger beroep. Zij stelt incidenteel beroep in, strekkende tot de afwijzing van de hoofdvordering, in de mate als gesteld door (eerste appellant), als niet-ontvankelijk, bij gebrek aan vereiste hoedanigheid en belang, de afwijzing van de tussenvordering van (tweede geïntimeerde), en, ondergeschikt, voor zover de vordering van (appellanten) geheel of gedeeltelijk gegrond zou verklaard worden, de veroordeling van (tweede geïntimeerde) om haar te vrijwaren.
5. Ook (tweede geïntimeerde) besluit tot de afwijzing van het hoger beroep en subsidiair vordert zij op haar beurt vrijwaring van (eerste geïntimeerde). Zij herleidt haar tussenvordering tegen (eerste geïntimeerde) tot €1.182,13, meer de intresten.

II. Bespreking.

1. (Eerste appellante) beantwoordt de exceptie van niet-ontvankelijkheid van de door haar ingestelde vordering niet. Uit het subrogatiekwijtschrift van 16 april 1999 blijkt dat (eerste appellante) integraal werd vergoed door haar verzekeraars, zodat zij op het ogenblik van de inleidende dagvaarding niet meer over het vereiste belang beschikte om deze vordering in te stellen.

De exceptie is gegrond.

2. Uit de door partijen overgelegde stukken blijkt dat, naar aanleiding van het schadegeval van 22 september 1998, op 24 september 1998 een expertise plaats vond op de terreinen van (eerste appellante). Hierbij waren aanwezig: de heren ~ en ~ voor (eerste appellante), expert M. Claeysens voor de verzekeraars van (eerste appellante) en expert P. Coorevits voor de verzekeraars van (tweede geïntimeerde).

Aan het tegensprekelijk karakter van de vaststellingen kan niet worden getwijfeld, aangezien de experts in gezamenlijk overleg de schade hebben begroot op 110.002 frank (= €2.726,88). Blijkbaar hebben de beide experts echter van deze vaststellingen een afzonderlijk verslag opgesteld.

Uit hun vaststellingen blijkt dat de houten bobijnen, waarrond de staaldraad gewikkeld is, verpakt zijn in beschermend papier en per twee in de breedte van de vrachtwagen geladen worden. De bobijnen steunen op 2 genagelde balken en voor de eerste bobijnen en achter de

laatste van elk blok wordt een driehoekige stutbalk genageld. Er bestaat geen betwisting over dat de trailer werd beladen door de aangestelden van (eerste appellante).

Waar expert Claeyskens zich beperkt tot de beschrijving van de wijze van verpakking van de bobijnen en de wijze van belading in de vrachtwagen, om te besluiten dat er geen sprake is van gebrekkige verpakking of slechte belading, en de goederen correct op de vrachtwagen waren gelasht, blijkt dat expert Coorevits de vrachtwagen aan een nauwkeuriger onderzoek heeft onderworpen. Hij meent dat de trailer verkeerd beladen was, omdat de rollen in dwarsrichting hadden moeten geplaatst worden en stelt vast dat de balkjes, die voor en achter de rollen lagen, veel te klein zijn en niet vergelijkbaar met een degelijk spiesblok. Bovendien waren de nagels waarmee de balkjes in de trailerbodem zijn vastgenageld, niet volledig in de balk geslagen.

De beide expertiseverslagen zijn evenwaardig en dienstig als informatiebron. De twee experts zijn ter zake opgetreden als “privé-experten” en (appellanten) houden ten onrechte voor dat het verslag van Coorevits om die reden als éénzijdig zou dienen te worden verworpen.

De bevindingen van expert Coorevits, die besluit dat de trailer verkeerd was beladen, zijn gestaafd door foto's en zijn degelijk gemotiveerd. Zij tonen op voldoende wijze aan dat, gelet op de omstandigheden van het geval, de beschadiging van de goederen een gevolg heeft kunnen zijn van de stuwing door de afzender, waardoor het vermoeden bestaat dat de slechte belading de oorzaak is van de schade (artikelen 18.2 en 17.4.c van het Cmr-verdrag).

Dit vermoeden wordt door appellanten niet weerlegd. Uit geen enkel gegeven blijkt dat de chauffeur van de vrachtwagen een rijfout heeft gemaakt of een onverantwoord manoeuvre heeft uitgevoerd. Het remmanoeuvre, waarvan sprake in de verklaring van de chauffeur van (tweede geïntimeerde), is een in het verkeer normaal te verwachten gebeurtenis, die, indien de vrachtwagen correct geladen is, geen oorzaak mag zijn van schade aan de goederen.

Mede gelet op het feit dat de vrachtwagen was geladen door een professionele afzender, die verondersteld is voldoende ervaring te hebben met dergelijke producten, kan de vervoerder niet worden verweten dat hij de slechte belading niet heeft opgemerkt. De chauffeur dient bij aanvang van het vervoer niet over te gaan tot een nauwkeurige controle, hij dient enkel de uiterlijke staat van de verpakking en de zichtbare veiligheid van de stuwing na te zien. In casu waren de té kleine balkjes, waarop de bobijnen rustten, en de niet volledig ingeslagen nagels, onzichtbare gebreken aan de lading en stuwing.

Dienvolgens beroepen de vervoerders zich terecht op de ontheffingsgrond van artikel 17.4.c van het Cmr-verdrag.

Appellanten verwijzen tevergeefs naar een vermeende erkenning van aansprakelijkheid in hoofde van (eerste geïntimeerde), welke zou blijken uit haar schrijven van 23 september 1998 aan (tweede geïntimeerde).

In dit schrijven verzoekt (eerste geïntimeerde), die geconfronteerd was met de schadeclaim van (eerste appellante), (tweede geïntimeerde) om haar verzekering op de hoogte te brengen van het schadegeval. Onder verwijzing naar de verklaring van haar chauffeur in verband met het plots remmen (dat, zoals hiervoor geoordeeld, niet als oorzaak van de schade aan de vervoerde goederen kan worden weerhouden), wijst zij op haar mogelijke aansprakelijkheid en kondigt zij aan dat zij (tweede geïntimeerde) op de hoogte zal houden van de verdere evolutie van de zaak.

Het is evenwel duidelijk dat deze aansprakelijkheidstelling, die werd verstuurd nog voor de expertise plaats vond, louter conservatoir was en geen erkenning van aansprakelijkheid van de vervoerder inhoudt.

De vordering van de verzekeraars van (eerste appellante) is ongegrond. De onderlinge vrijwaringsvorderingen van (eerste geïntimeerde) en (tweede geïntimeerde) blijven zonder voorwerp.

3. Voor de eerste rechter vorderde (tweede geïntimeerde) uit hoofde van vrachtgelden, het bedrag van de door (eerste appellante) geclaimde schade, dat haar door (eerste geïntimeerde) volkomen ten onrechte was gefactureerd. Gelet op de bewoordingen, waarin deze eis was gesteld, ging de eerste rechter er klaarblijkelijk van uit dat het volledig bedrag ingehouden vrachtgelden betrof.

Thans zet (tweede geïntimeerde) uiteen dat, nu (eerste geïntimeerde) weigerde het kwestieuze transport te betalen, zolang zij de schadefactuur niet had betaald (dit wil zeggen zolang de kwestie van de claim van (eerste appellante) onopgelost bleef), zij gewacht heeft om de vrachtgelden te factureren. Inmiddels is zij daartoe overgegaan, zodat zij haar vordering vermindert tot het bedrag van de factuur, hetzij €1.183,96.

(Eerste geïntimeerde), die nergens beweert dat zij het kwestieuze transport aan (tweede geïntimeerde) heeft betaald, betwist deze vordering tevergeefs.

Dat slechts €0,64 als eenheidsprijs had mogen in rekening gebracht worden, in plaats van €0,75, is een onbewezen bewering van (eerste geïntimeerde).

Bovendien is deze vordering niet verjaard. (Tweede geïntimeerde) heeft reeds op 17 september 1999, dit is binnen het jaar na het transport, in conclusies tegen (eerste geïntimeerde) een vordering gesteld uit hoofde van de vrachtgelden, zodat de verjaring tijdig werd gestuit.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF,

Melding makende van de toepassing van artikel 24 van de wet van 15 juni 1935.

Verklaart de hogere beroepen toelaatbaar, het hoofdberoep ongegrond en de incidentele beroepen in de hierna volgende mate gegrond.

Bevestigt het bestreden vonnis, mits deze wijzigingen:

- dat de vordering, in de mate als gesteld door (eerste appellante), wordt afgewezen als niet-ontvankelijk;
- dat de tussenvordering van (tweede geïntimeerde) tegen (eerste appellante) in hoofdsom slechts gegrond is tot beloop van €1.183,96.

Verwijst appellanten in de kosten van de beroepsinstantie, aan de zijde van geïntimeerden vereffend op ieder de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van €456,12.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van beroep te Gent, kamer twaalf bis, recht doende in burgerlijke zaken op negentien november tweeduizend en drie .

Aanwezig :

Dirk Floren, alleenrechtsprekend raadsheer,

Achiel Ferdinande, griffier.

